יום ד', ל' בשבט, א' דר"ח אדר תשס"ה (09 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום א' דראש חודש אדר: "זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו!" [תהלים **קי"ח** 24]

משנכנס אדר מרבים בשמחה! חודש אדר הוא האחרון (ה- **12**) בחודשי השנה למניין יציאת מצרים, והוא החודש ה- **6** למניין בריאת העולם. השנה היא **שנה מעוברת** ונוסף **אדר שני** שהוא חודש **13** לפי סדר החודשים; אעפ"י-כן, לא נקרא אדר שני במקרא אלא חודש שנים-עשר אף הוא. וראיה לכך ממגילת אסתר שכתוב בה: **"ובשנים עשר חודש הוא חודש אדר..."** [שם ט' 1] וקבלה בידינו שאותה שנה שעליה היתה גזירת המן להשמיד ולהרוג, שנה מעוברת היתה, והנס באדר שני היה, והוא נקרא **חודש שנים-עשר**".

מזלו של החודש – **דגים** – לפי שבחודש זה הדגים שבנהרות ושבאגמים פרים ורבים. טעמים נוספים: מזל 'דגים' הוא מזל של ברכה, מפני שהדגים מכוסים מן העין ואין העין הרעה שולטת בהם; אין הקללה שורה בדגים לעולם. אפילו במי המבול לא מתו הדגים כיוון שלא השחיתו את דרכם; והדגים אינם מזדווגים אלא לבני מינם בלבד. ואף מזלם של ישראל עלה בחודש זה, לפי שנמשלו ישראל לדגים. מה הדגים חיים במים, אף ישראל כל חייהם (חיותם) בתורה שנמשלה למים. וכשם שהדגים פרים ורבים בחודש זה, כך תורתם של ישראל עלתה להם בחודש זה פעמיים:
-בחודש זה **נולד משה רבינו** שתורתנו הקדושה נקראת על-שמו,
-ובחודש זה **חזרו וקבלו ישראל את התורה מרצונם הגמור** בימי מרדכי ואסתר.

מזלות כל החודשים נקראו בלשון יחיד: **עקרב**, **קשת**, **גדי**, **דלי**, **טלה**, **שור**, **סרטן**, **אריה**, **בתולה** – ומזל חודש אדר נקרא בלשון רבים: **דגים**. וזה רמז לשני אדרים – שאין לאדר השני מזל אחר אלא זה של אדר הראשון. אם תמצי לומר, מזלות החודשים תשרי וניסן שנקראים גם הם בלשון רבים, **מאוזניים ותאומים**? אינם אלא לשון יחיד, שאין מאזניים אלא בשניים, וכן אין תאומים אלא בשניים." [ספר התודעה]

ועל דגים למאכל במקורות התלמודיים, המאמר הבא...

מראשית התרבות במזרח הקדמון הייתה מלאכת הדיג חשובה ונפוצה בקרב היושבים לחופי ימים ונהרות. בעקבותיה התפתחו תרבות של דיג ותעשייה מקצועית של שימורי דגים. לדגים יוחסו סגולות רפואיות, ובייחוד לדגים הקטנים: "ששה דברים מרפאים את החולה מחוליו ורפואתן שלמה ... ויש אומרים אף דגים קטנים" [עבודה זרה כ"ט.]. דג בינית צלו לרפואה [גיטין ס"ט:]; ראש שיבוטא מלוח הוא אמצעי בדוק למחלת הצהבת [שבת ק":]; דגים טובים לעיניים, אך קשים למי שיש לו חולי עיניים [נדרים נ"ד:]; הדג נחשב גם סגולה לפריון, כנראה בשל התרבותו המהירה: "אמר רב חייא בר אשי אמר רב: הרגיל בדגים קטנים אינו בא לידי חולי מעיים, ולא עוד אלא שדגים קטנים מפרין ומרבין ומברין כל גופו של אדם" [ברכות מ'.]. ויש גם המלצה לאישה מעוברת: שתאכל דגים גדולים, ומובטחים לה ילדים בעלי חן [כתובות ס.]. לעתים הוזהר הציבור מפני הדגים. ישנה, למשל, אזהרה מפני "דג שיבוטא ביומי דניסן" [פסחים קי"ב:]. אכילת דג

"ויהי החודש הזה סוף וקץ לכל צרותינו..." [מתוך תפילת מוסף לראש חודש]
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', ל' בשבט, א' דר"ח אדר תשס"ה (09 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

באביב, זמן התרבותו, עלולה לגרום לצרעת, והמקיז דם צריך להיזהר מלאכול דגים ביום ההקזה [נדרים נ"ד.]. {ההמשך, בע"ה, מחר} [http://www.biu.ac.il/JH/Parasha/mishpatim/dim.html]

"ויהי החודש הזה סוף וקץ לכל צרותינו..." [מתוך תפילת מוסף לראש חודש]
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל